

**ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ІНФОРМАТИЗАЦІЇ І МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ
(ДНДПМЕ)**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДНДПМЕ
Протокол № 3 від "19" квітня 2024 р
Голова Вченої ради
Петро НЕБОТОВ

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури
з іноземної мови для академічних цілей

Київ – 2024

ПРОГРАМА вступного іспиту до аспірантури з іноземної (англійської) мови
для академічних цілей. – Київ, 2024.– 11 с.

Укладач: Бондарчук Юлія Андріївна, кандидат філологічних наук, доцент,
доцентка кафедри іноземних мов Навчально-наукового інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний іспит з іноземної мови (англійської) до аспірантури має на меті визначення рівня підготовки вступників з іноземної мови та подальше спрямування навчання іноземній мові в аспірантурі з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України в європейський та світовий освітній простір і потребу в підвищенні рівня знань аспірантами іноземних мов і навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації. Програма вступного іспиту засвідчує перехід від навчання володінню іноземною мовою до її практичного застосування, до використання її як засобу отримання та обміну необхідною інформацією.

Програма відображає конкретні характеристики рівнів практичного володіння іноземною мовою та встановлює мінімум навчального матеріалу для розвитку передбачених навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.

Практичне володіння іноземною мовою передбачає демонстрування високого рівня сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій. **Функціональна компетенція** включає володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації та семінари. **Мовна компетенція** передбачає володіння вступником орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови. **Мовленнєва компетенція** охоплює рецептивні та продуктивні вміння. Вступник до аспірантури повинен брати участь в усному спілкуванні іноземною мовою в обсязі, передбаченому програмою матеріалу.

Вимоги до навичок та вмінь в мовленнєвій діяльності

Складовими мовленнєвої діяльності є рецептивні та продуктивні вміння. До рецептивних умінь належать читання та аудіювання.

ЧИТАННЯ

Вступник до аспірантури повинен вміти:

- виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до завдань кафедри іноземних мов і залежно від поставлених завдань, що полягають у розумінні змісту й отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела, що прочитано;
- читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру;
- володіти всіма видами читання (вивчаючим, ознайомлювальним, переглядовим і пошуковим);
- читати без словника із швидкістю 500-550 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – 900 друкованих знаків);

- читати за допомогою галузевого словника із швидкістю не менш, ніж 300 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – не менш, ніж 1200-1500 друкованих знаків за одну академічну годину);
- робити висновки й умовиводи на основі переробки отриманої інформації.

АУДІЮВАННЯ

Вступник до аспірантури повинен розуміти:

- запитання екзаменаторів;
- короткі висловлювання й коментарі екзаменаторів;
- повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми, мовлення яких є нормативне;
- нормативне мовлення, яке здебільшого зустрічається в суспільному, професійному або академічному житті, і визначати погляди і ставлення мовця так само добре, як зміст інформації.

До продуктивних умінь належать говоріння, письмо та переклад.

ГОВОРІННЯ

Монологічне мовлення:

- представляти себе;
- володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування;
- володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо);
- проводити презентації;
- робити коротке непередготовлене повідомлення з тематики, визначеної екзаменатором.

Діалогічне мовлення:

- починати бесіду, вести та завершувати її;
- вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки і т. ін.
- уміти встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією / дискусія).

Характер навчального мовного матеріалу

Правила читання

Для розвитку навичок і вмінь читання вступник до аспірантури повинен у галузі орфоєпії володіти на рівні автоматизму вимовою всіх звуків іноземної мови до міри, що забезпечує можливість для вступника зрозуміти промовлений текст.

Вступник до аспірантури повинен також володіти автоматизмом паузації на основі синтагматичного ділення речення, зв'язністю сприйняття і відтворення синтагм і основними інтонаційними контурами.

Грамматичний мінімум

Грамматичний мінімум з англійської мови передбачає знання таких тем:

1. Речення. Порядок слів в англійському реченні.
2. Комунікативні типи речень. Розповідні, питальні та заперечні, питально-заперечні речення.
3. Типи питальних речень.
4. Іменник. Однина та множина іменників. Присвійний відмінок.
5. Артикль (*a/an; the*).
6. Займенник. Особові, присвійні, вказівні, питальні займенники. Неозначені займенники *some, any, somebody, something, anybody, anything* і заперечні займенники *no, nobody, nothing*. Кількісні займенники *many, much, few, a few, little, a little*. Неозначено-особовий займенник *one*. Підсилювальні та зворотні займенники.
 7. Зворот *there is, there are*.
 8. Слова - замінники.
 9. Прикметник. Ступені порівняння.
 10. Прислівник. Ступені порівняння.
 11. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
 12. Прийменник. Прийменники часу. Прийменники місця. Прийменники руху.
 13. Безособові речення.
 14. Дієслово. Допоміжні та смислові дієслова, дієслово-зв'язка.
 15. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
 16. Часова система англійського дієслова в активному стані:
 - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
 - *Present, Past, Future Progressive; Future Progressive-in- the Past;*
 - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past.*
 17. Часова система англійського дієслова в пасивному стані:
 - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
 - *Present, Past Progressive;*
 - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past).*

18. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Ознаки *модальності to be + Infinitive, to have + Infinitive, ~should + Infinitive*. Модальні дієслова з перфектним інфінітивом.

19. Узгодження часів.

20. Пряма та непряма мова.

21. Умовні речення.

21. Безособові форми дієслова. Дієприкметник. Інфінітив. Герундій.

22. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Ввідні дієслова (*see, hear, know, want...*) як ознаки тричленної дієслівної конструкції з інфінітивом і її значення. Ввідний елемент (*is said, is known, seem...*) як ознака суб'єктного інфінітивного звороту (*He is said to arrive soon*) і його значення.

Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови наукової літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Мінімум для оволодіння читанням передбачає подальшу автоматизацію вказаних явищ; основні випадки виразу модальності і використання форм умовного способу підмови даного фаху.

Лексичний мінімум

Лексичний мінімум має складати не менш ніж 2500 слів і словосполучень, включаючи загальнонаукову і спеціальну лексику.

У цей мінімум входить загальнонавчана термінологічна лексика за фахом, а також так званий потенційний словник, який має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі й який складається з:

- інтернаціональних слів, подібних за виразом і таких, що збігаються за змістом в українській та англійській мовах;
- відтворюваних похідних і складних слів, створених із знайомих морфем на основі вивчених словотворчих моделей.

Для роботи над літературою з фаху вступник також повинен знати найбільш уживані фразеологізми, скорочення і позначки, прийняті в цій літературі.

УСНЕ МОВЛЕННЯ

Граматичний мінімум

Для оволодіння вміннями і навичками усного мовлення граматичний мінімум передбачає:

- уміння висловити думку в простому розповідному реченні (ствердження і заперечення); ставити загальні і спеціальні питання, використовуючи для цього структури як особових, так і безособових речень, у тому числі з модальними дієсловами *can, may, must*;
- висловлювати спонуку за допомогою спонукального способу, а також конструкції з дієсловом *let*;

– використовувати для опису конструкції There is (There are). Ці граматичні структури мають бути відтворені вступником до аспірантури в мовленні на рівні автоматизму.

Для виразу думки в мовленні вступник до аспірантури повинен володіти навичками використання артиклів, створення форм множини та однини іменників, безпрійменникового та прийменникового виразу граматичних стосунків, використання основи іменника в якості означення, створення ступенів порівняння прикметників і прислівників, створення порядкових числівників, форм особових присвійних займенників, форм Present Past, Future Indefinite; Present Continuous, Present Perfect Active; Past Indefinite Passive.

Розвиток навичок аудіювання передбачає оволодіння також формами пасивного стану в Present Indefinite, інфінітивом у функції обставини, простою формою герундія, сполучниковими підрядними реченнями. Передбачається також оволодіння підрядними реченнями додатку, означення, обставин та умов дійсного способу.

Навчальні мовні ситуації, у яких використовується лексичний і граматичний матеріал, групуються відповідно до тематики, що вивчається, і зв'язані з темою “Спеціальність вступника” і проблемами, що висвітлені в текстах для читання.

Активний лексичний мінімум

Активний лексичний мінімум має складати не менш ніж 1200 слів і словосполучень.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Вступний іспит з іноземної мови до аспірантури передбачає декілька частин і містить низку завдань різних рівнів складності, націлених на перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної компетенції вступника.

СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Письмова частина іспиту складається з 3 частин:
 - Аудіювання
 - Читання
 - Граматичні та лексичні завдання
2. Усна частина. Співбесіда зі вступником іноземною мовою
 - (Introduce yourself (your education, work experience, scientific interests)).

Тестове завдання	Мета тестового завдання	Типи тестових завдань	Кількість питань	Час виконання
Аудіювання	Оцінювання вміння загального та деталізованого розуміння прослуханої інформації . <i>Автентичний аудіо текст.</i>	<i>Multiple choice (заповнення пропусків шляхом вибору однієї з опцій)</i>	30	40 хв.
Читання	Оцінювання вміння розуміти основний зміст та деталі прочитаного тексту професійного характеру <i>Кількість завдань: 2</i>	<i>Multiple choice (заповнення пропусків шляхом вибору однієї з опцій)</i>	35	75 хв.
Лексико-граматичний тест	Оцінювання лексичних граматичних знань та навичок використання у контексті. <i>Кількість завдань: 2</i>	<i>Multiple choice</i>	65	75 хв

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗАПИТАННЯ ДО СПІВБЕСІДИ:

- Яка тема Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
- Чим обумовлений вибір теми Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
- Який напрям Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
- Чи брали Ви участь у науковій діяльності до вступу до аспірантури?
- У яких науково-практичних конференціях Ви брали участь?
- Яка була тема Вашої магістерської роботи?
- Якими знаннями, вміннями, навичками Ви оволоділи під час навчання в ВНЗ?
- У якій державній установі (організації) Ви працюєте? Яку посаду займаєте?
- Що входить до Ваших посадових обов’язків?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Загальна максимальна кількість балів для письмової та усної частини вступного іспиту – **100**, з яких:

- 0 - 25 балів відводиться на АУДІЮВАННЯ
- 0 - 20 балів відводиться на ЧИТАННЯ
- 0 - 35 балів відводиться на ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ
- 0 - 20 балів відводиться на УСНУ ЧАСТИНУ ВИПРОБУВАННЯ

Підсумкова шкала оцінювання

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
68 - 73	D	задовільно
60 - 67	E	
0 - 59	F	не склав

«Відмінно»: вступник повинен *вільно* спілкуватись у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовими програмами вузів; виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до поставлених завдань, що полягають в розумінні змісту і отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела; читати та виконувати письмовий переклад оригінального тексту за допомогою галузевого словника.

«Добре»: вступник повинен вміти спілкуватись у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовими програмами вузів; виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до поставлених завдань, що полягають в розумінні змісту і отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела; читати та виконувати письмовий переклад оригінального тексту за допомогою галузевого словника.

«Задовільно»: вступник повинен вміти на елементарному рівні спілкуватись у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовими програмами вузів; працювати з оригінальними текстами іноземною мовою з фаху; читати та виконувати письмовий переклад оригінального тексту за допомогою галузевого словника.

«Незадовільно»: вступник не вміє спілкуватись у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовими програмами вузів, працювати з оригінальними текстами іноземною мовою з фаху.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. University Success. Oral Communication. Christina Cavage. – Pearson. – 2021. – 303 p.
2. University Success. Reading. Laura Eickhoff, Laurie Frazier, Maggie Vosters. – Pearson. – 2021. – 415 p.
3. English for academics. Book 1. A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. In collaboration with the British Council. - Cambridge University Press, 2020. – 148p.
4. English for academics. Book 2. A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. In collaboration with the British Council. - Cambridge University Press, 2020. – 159p.
5. Cambridge English for Scientists. Tamzen Armer. - Cambridge University Press, 2019. – 128p.
6. English for Science and Technology. Olga Ilchenko. – НТУУ «КПІ», 2018. – 237 с.
7. Teaching English for Specific Purposes: An Introduction. Jeremy Day, Mark Krzanowski. - Cambridge University Press, 2019. – 35 p.
8. Scientists Must Write A guide to better writing for scientists, engineers and students. Robert Barrass. - London and New York Press, 2020. – 119 p.
9. Check your vocabulary for Academic English. Daid Porter. - A & C Black London. – 2018. – 74 p.
10. Writing scientific research articles. Margaret Cargill and Patric O'Connor. - A John Wiley & Sons, Ltd., Publication. – 2019. – 184p.
11. English Collocations in Use. Michael McCarthy and Felicity O'Dell. - Cambridge University Press, 2018. – 157 p.

Додаткова

1. Карабан В. Посібник - довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.1 (Граматичні труднощі). Київ: Політична думка, 2017.
2. Карабан В. Посібник - довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.2 (Термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі). Київ: Політична думка, 2017.
3. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Київ: ВШ, 2020.
4. Ілко V. Korunets'. Theory and practice of Translation. New Book., 2020.
5. Olga M. Ilchenko English for Science & Technology. Plus TOEFL Tips. Kiyv, 2017
6. Olga M. Ilchenko. The language of science. К.: «Наукова думка», 2019

Інтернет-ресурси

7. National Geographic Learning [Електронний ресурс] /MyELT/ Режим

- доступу: <https://myelt.heinle.com/ilrn/authentication/signIn.do?inst=MYELT>
8. National Geographic Learning [Електронний ресурс] /MyNGConnect/Режим доступу:
<http://www.myngconnect.com/login/chooseMainUI.spr;jsessionid=BB2D30A816B1B169D1874F569EB95300>
 9. British Council [Електронний ресурс] /Take an Exam/Режим доступу:
<http://www.britishcouncil.org/exam>
 10. Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus [Електронний ресурс] /Dictionary/Режим доступу: <http://www.merriam-webster.com/>
 11. Instant Grammar Checker [Електронний ресурс] /Grammarly/Режим доступу:
[http://www.grammarly.com/?q=grammar&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Search%20\\$.10%20-%20\\$.20%20CPC%20-%20Poor&utm_content=28014502086&utm_term=online%20grammer&matctype=b&placement=&network=g&gclid=CLP4-ov4gL4CFUmWtAod_AMAaQ](http://www.grammarly.com/?q=grammar&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Search%20$.10%20-%20$.20%20CPC%20-%20Poor&utm_content=28014502086&utm_term=online%20grammer&matctype=b&placement=&network=g&gclid=CLP4-ov4gL4CFUmWtAod_AMAaQ)
 12. English Page [Електронний ресурс] /Online English Grammar Book/Режим доступу: <http://www.englishpage.com/grammar/>
 13. English Tests: Test your English [Електронний ресурс] / Test your English /Режим доступу: <http://www.ego4u.com/en/cram-up/tests>

Посилання на електронні бібліотеки

1. <http://ukrlib.com/>
2. <http://nbuv.gov.ua/>
3. <http://www.lib.com.ua/>
4. <http://www.ekniga.com.ua/>